

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, péntek, 1908. március 27.

70. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Uj Wurzer ház), I. em.
TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A magyar tengerészet.

Független magyar tengerészet.

Ez volna a mi ideálunk, amely természetesen a valóságban még nem létezik. Hiszen teljes négy évtized kellett csak ahhoz, hogy Magyarországon valóra váljék a remény: az óriási anyagi áldozatok árán megépített magyar tengerészet bevonassék a hazai közgazdasági szolgálatba és hathatós eszközévé váljék a tengeri és tengerentúli érdekeinknek. Tizenöt esztendő a négy évtizedből a kezdet nehézségei vettek igénybe, ezeket kellett előbb leküzdeni, hogy a magyar mezőgazdasági és ipari termékek magyar hajókon jussanak el a fogyasztó piacokra. A további negyedszázados munkásságunk abban merült ki, hogy megteremtjük a rendes hajózási vonalakat és most az ötödik évtizedben végre a szabadhajózás is belépett a magyar külkereskedelem érdekközösségébe.

Végre eljutottunk oda, hogy megízmosodott legnagyobb hajózási társaságunk, az Adria. Elértük, hogy a Magyar Keleti tengerhajózási társaság is eljutott a fejlődés fokához. Megerősödött a Magyar-horvát tengerhajózási társaság, amely szép hajóparkjával, hogy úgy mondjuk, az Adria ura lett. Mert hiszen fontos reánk nézve nemcsak a tengerentúli, hanem a tengeri, illetőleg partmenti forgalom. A magyar termékeket ma már nemcsak a dalmát és osztrák hajók viszik el Dalmáciába, hanem elsősorban a magyar hajók. A partmenti forgalmat pedig tisztán csak a magyar-horvát hajóstársaság látja el, eltekintve attól a csekély szolgálattól, amelyet a „Hrvatska” jelentéktelen forgalma ivon lóle. A szabadhajózásban sikerrel munkálkodnak a magyar szabadhajózási társaságok, de különösen a nemrég alapított „Atlantica” szabadhajózási társaság, amelynek teljesen új gőzösei sűrűn szelik a Földközi tenger vizeit.

Szóval ma, az ötvenedik esztendőben elég kielégítő eredményről számolhat be a magyar tengerészet. De azért még távol állunk attól, hogy független magyar tengerészetéről szólhassunk.

Az Adria hajóstársaság például kénytelen kompromisszumra lépni az Osztrák Lloyddal a braziliai és egyéb járatok teljesítésére, a magyar kormány a levantei szolgálatot ma is az osztrák Lloydra bizza s ennek fejében a Fiumében behajózott áruk után számítva ráadásul szuezcatorna-illetéket fizet, amely jelentékeny összegre rug minden esztendőben, sőt egyes szakemberek véleménye szerint jóval fölülmulja azt az összeget, amelyvel a kormány egy létesítendő magyar-levantei társaságot támogatná.

De különben is furcsa állapot ez, hogy olyan hajóstársaságot kell támogatnunk a milliósokkal, amely félíg-meddig már állami intézet az osztrák érdekek jármában. A Lloyd volna az, amely a mi nagy jövőndő ipari érdekeinket képviselné? Csak nem várhatjuk ezt

tőle. Hiszen még a legjobb akaratával sem tehetné. De hogy ezeknek a legfontosabb relációknak kihasználására a magyar érdekek szempontjából még mindig semmi sem történik, sőt hogy a kérdések nagy jelentőségéről széles néprétegekben semmit sem tudnak, az csak annak tudható be, hogy nincsen fórum, amely ezekről a nagyközönséget fölvilágosítaná.

A magyar emberben még nem fejlődött ki annyira az érzék a tengerészet iránt, ezzel mostanában csak az érdekelt szakkörök foglalkoznak, annélkül azonban, hogy véleményük tovább jutna a szűk körnél.

A magyar nemzeti hajózás akkor fog igazán fejlődésnek indulni, amikor a szakkérettel egy táborba kerül, hogy ott azután minden őket érdeklő dolgot megvitassanak és fix javaslatokat tegyenek a kormánynak. Hogy minő formában lehetne megoldani a kérdést, azt nem vitatjuk. Mert hiszen itt nem a forma, hanem a lényeg fontos.

— **Bécsi hang a tisztí fizetéséről.** Bécsi munkatársunk jelenti: A politika világában nagy föltűnést kelt a *Fremdenblatt* cikke, amely a tisztí fizetés emelésének a kérdését tárgyalja. Kérdő pontja a *Pol. Kor.*-nak pár nappal ezelőt megjelent budapesti távirata, amelyet a *Fremdenblatt* örömmel fogad, és azt a reményt fűzi hozzá, hogy már most az ut a tisztí fizetés rendezésének kérdése előtt könnyebben egyengethető. A *Fremdenblatt* ezután azt írja, hogy a magyar delegáció már most szabad akaratából a pszichológikus kénysernek legesélyesebb jele nélkül is megszavazhatná e kérdés kedvezőbb megoldását; ebből nagy haszna támadhatna a magyar delegációnak. A magyar államférfiak és parlamenti férfiak mindig kiváló politikai taktikusoknak mutatták magukat, de sajnos ebben a kérdésben ezt a kitűnő taktikát nem találtuk meg náluk. Ezt a nézetet *Andrássy Gyula* gróf, akiről bizonyára nem lehet mondani, hogy ellensége a magyar delegációnak, nyíltan megmondta, a magyar képviselők körében. Ezt a hibát a tisztí fizetés rendezése kérdésének legközelebbi tárgyalásánál el lehet tüntetni oly módon, hogy az elővetelt hibának benyomása teljesen elmúlik. Ha a magyar delegáció e kérdés megoldásánál egyenként annyira elismert, taktikai művészetét érvényre juttatja, akkor ez a kedvező megoldást már szuggesztív erejénél fogva is kedvező hatással lesz mindama nehezségek elhárításánál, amelyek még megoldásra várnak. A *Fremdenblatt* cikkének ezt a fordulatát beavatott körökben igen jelentős hatásnak tartják, s azt mondják, hogy alkalmas arra a benyomásra, mintha valami ajánlat vagy ígéret volna mögötte.

A kivitelei kereskedelem fejlesztése.

— *Kövessük a franciákat.* —

Kivitelei kereskedelmünk fejlesztése érdekében sokat beszélünk, de keveset teszünk — írja egy előkelő fővárosi lap. — Itt van mindjárt a Kereskedelmi Múzeum intézménye, mely hibába akarja a kivitelei kereskedelmet előbbre vinni, azt nem tudja eredményre tenni, mert levelezői — kevés kivétellel — nem gyakorlati szemmel nézik a külföldi közgazdasági életet. Egész tevékenységük az, hogy bő lére eresztett unalmas közleményükben számolnak be a külföldi olyan gazdasági eseményekről, amelyek bennünket igen keveset érdekelnek.

A külföldön bizony komoly és gyakorlati emberek intézik a kivitelei kereskedelem ügyét, akik nem a bürokráciát, hanem a kereskedel-

met képviselik az egyes országokban. Így újabban a francia kereskedelmi miniszter hat új kereskedelmi szaktudósító állást szervezett, hogy Franciaország kivitelei érdekeit újra meg elővigye. A hat szaktudósító működése területkörét így állapította meg: 1. Anglia. 2. Az Egyesült-Államok. 3. China, Japán és Brit-India. 4. Délamerika. 5. Perzsia, Törökország, Ethiopia és Egyiptom. 6. Az európai országok.

A franciák kereskedelmi minisztere a szaktudósítóktól megkívánja, hogy közvetlen összeköttetést teremtsenek az idegen ország meg Franciaország kereskedői között. Nemesak jelentéseket küldenek, nemcsak bürokratikus munkát fognak végezni ők, hanem valóságos képviselői lesznek a francia kereskedelemnek. A szaktudósító állások szervezésében a miniszternek a gyakorlati szempont az irányadó. Olyan szaktudósítókat akar, akik hasznára válnak a francia világkereskedelemnek.

A kereskedelemügyi kormány jól tenné, ha megszívlelné a francia kormány kereskedelmi politikáját s azt a sok pénzt, amit kivitelei kereskedelmünk fejlesztése címén elkölt, okosan és hasznosan használna fel, mert exportot nem anketekkel, hanem praktikus és okos export politikával lehet csinálni, de mindig ügyes és praktikus kereskedőkkel. Ezt akarja különösen megcsinálni Ullmann Adolf, az Országos iparegyesület gyáripari osztályának elnöke, aki a külföldre ügyes kereskedőket fog kiküldetni nagy fizetéssel, akik levéltáras helyett üzleteket fognak kötni. Oroszországba már a napokban utazik ki Ullmannék embere. Ha ez a kísérlet sikerül, akkor több megbízottat fognak külföldre küldeni. Most már kiváncsian várjuk, hogy ez a kísérlet jobban fog e beválni mint a kivitelei akció első szülötte, a Magyar Tengerentúli Részvénytársaság, mely tudvalevőleg egy esztendői rövid szenvedés után kénytelen volt kimondani a társaság felszámolását.

UJDONSAGOK.

— **Rappresentanza.** A városi képviselőtestület pénteken délután 6 órakor a polármester előkléssel ülést tart, amelynek napirendje a következő: A jegyzőkönyv hitelesítése. Bejelentések, közlések, interpellációk. Miniszteri leirat az házépítési szabályzat módosítása dolgában. A Villa Giuseppe megvásárlásának kérdése. Bizottsági tagok választása. Egy pénztár beszerzése a városi pénztár részére. A kórházbizottság javaslata két új orvosi állás szervezésére. A zárt ülésen több adminisztratív ügy került elintézésre.

— **Hajórajunk Fiumében.** A „Pelikan” vezérhajó hat nagyobb és hat kisebb torpedóhajóval e hó 28 an, szombaton kikötőnkbe érkezik. A „Zara” holnap hagyja el kikötőnköt.

— **Községi választások Szusákon.** Legközelebb fognak lezajlani Szusákon a községi választások. Ez alkalommal jár le a polgármester mandátuma is. A jelölő értekezletet a választók e hó 29-én délelőtt 11 órakor tartják meg.

— **Hajórajunk földközi tengeri utja.** Az „Erzherzog Karl”, „Erzherzog Friedrich” és „Erzherzog Ferdinand Max” ma Tangerba érkeztek. Mint Malagából jelentik, az „Üsköké” és „Scharfschütze” torpedóhajók, amelyeket holnapra vártak oda, már ma reggel érkeztek meg.

— **A Villa Giuseppe.** Multkori vezető cikkünkben részletesen foglalkoztunk a legaktuálisabb városi kérdéssel: hogy vajjon mi lesz a Villa Giuseppe telkének a megvásárlásával. A városi képviselőtestület pénteken fog dönteni a kérdés fölött s a pénzügyi bizottság javaslatát fogja elfogadni, amely szerint a város tudvalevően nem vásárolhatja meg a főhercegi telket, mert ha ezt a könnyelműséget elkövetné, csödbe kergetné magát. Most már jó volna tudni, hogy mi lesz a kormány tervével. Szándékozik-e a telket megvenni, vagy idegen kézre átengedni? A portorói Zrinyi-várral már úgy járt, hogy azt a jezsuitáknak potom áron eladta, ezektől pedig nem vásárolta vissza, hanem módot adott arra, hogy egy zágrábi konzorcium üljön régi dicsőségünknek az egyetlen legszebb emlékü helyébe. A Villa Giuseppe eladásával, mint értesülünk, József főherceg jószágkormányzósága már nem sokáig fog késmi s ha a kormány nem jelentkezik vásárlónak, akad majd valami külföldi vagy horvát vállalkozó, aki jobban tudja értékelni, hogy micsoda kincs itt Fiumében egy olyan telek, aminő József főherceg paradicsomkertje.

— **Mascagni Fiumében.** Mascagni Péter, a kiváló zeneszerző, mint már jelentettük, a jövő hét folyamán Fiuméba érkezik, hogy az idei operaszínházban színrekerülő „Amica” és „Parasztbecsület” egy-egy előadását dirigálja.

— **Városi delegáció ülése.** A városi delegáció pénteken délelőtt 12 órakor ülést tart, amelyen a rappresentanza elé kerülő ügyek egy részét és több személyi kérdést fognak elintézni.

— **A kamara ülése.** A fiumei kereskedelmi és iparkamara ma délután 6 órakor ülést tart.

— **Hadihajónk útja.** Távirati jelentés szerint a „Kaiser Franz Josef” hadihajó ma háromnapos tartózkodásra Káposimába érkezett.

— **Egy visszavándorló panasza.** Annak idején, amikor a visszavándorlás megindult, mi is szavá tettük, hogy a visszavándorlókról akár hajón, akár Triesztből vasuton érkeznek, gondoskodni kellene, hogy magyar földre lépve ne találjanak olyan mostoha bánásmódra. A felszólítást azonban nem követte semmiféle intézkedés s az állapotok a régiiek. Ha a szegény visszavándorlók százával megérkeznek Fiuméba, nincs ahová szálljanak. Piszkos, egészségtelen odúkban, vagy az utcán találnak éjjeli tanyát. Hogy pedig elfáradt testüket egy kis meleg teával vagy más egyébvel fölmelegíthessék, arról szó sem lehet. A nekik megfelelő kávécsarnokok zárva, ahol elszállásolják őket, ott ugyancsak keveset törődnek velük. Beteszkojják a piszkos, sötét szobába, ahol már egész seteg ember pihen. Így fogadjuk hazatérő véreinket. Így gondoskodik róluk a kormány kirendeltsége Fiumében.

Egy Horvát S. nevű szabadkai illetőségű visszavándorló levelet intézett lapunk szerkesztőségéhez, amelyet szóról-szóra itt adunk közre:

Mára virradóra éjjel érkeztem csaádommal az 1 órakor Trieszt felől érkező vonattal körülbelül 70-ed magammal az amerikai uttól összetörve és kimerülve.

Megérkezésünkkel kerestem egy közelben levő kávéházat, ahol legalább nóm és gyermekeim egy-egy meleg kávét vagy teát ihattak volna, s a legnagyobb mebotránkozásomra az egyedüli szemben levő kávéházat is zárva találtam, holott ezen vonattal legalább is egyszer hetenkint nagyobb csapatokban oly magyar utasok érkeznek, akik az amerikai hajókról Triesztben szállnak szárazföldre és vonattal utaznak Fiumén keresztül tovább.

Miután össze voltunk törve mindannyian, több ott álló asszony hívásának engedve, egy szemben levő ház sötét udvarán keresztül vezettek bennünket egy privát lakásba, amely egy kis szobából állt és amelyben már akkor is 5-6-an feküdtek. Ha magam lettem volna, úgy szívesebben töltöttem az éj hátralevő részét az utcán, mint ezen bacillus-fészkekben. De gyermekeim és nóm érdekében el kellett fogadnom a földön hirtelenében összetakolt fekhelyeket, amelyekért aztán fjenként 60 krt kellett reggel fizetnem, holott 14-en szorongtunk abban a kis lakásban.

A rendőrség kötelessége volna gondoskodni arról, hogy azon érkező utasoknak, akiknek nem telik szállodára, ne kelljen podgyászokkal ismeretlenül a városban csatangolni, ahol talán jobb kávéházba be sem engednék őket, hanem engedjék meg a vasút közelében

levő kávéház tulajdonosát, hogy legalább a trieszti vonat beérkezéseig nyitva tartsa üzletét, hogy fáradt utasok egy kávéval vagy teával felmelegíthessék a hajón megviselt gyomrukat.

Ennyit a még visszatérő honfitársaink érdekében.

Mély tisztelettel
Horvát S.
Szabadka.

— **A Navigazione libera Triestina** 1907. évi első üzletéve után 40 korona osztaléket fizet részvényenkit.

— **A kikötőből.** A mai napon érkezett: „Korana” magyar gőzös Rangoonból 58,990 zsák rizsszel, a fiumei rizshántoló és keményítőgyár részére; „Koerber” osztrák gőzös Bombayból 3500 tonna vegyes áruval; „Toney” Spalatóból 180 tonna cementtel. Mára várják ide a „Magyarország” Atlantica gőzöst, amely szemet hoz Angliából.

— **A Quarnero Evezős Egyesület közgyűlése.** A Quarnero Evezős Egyesület a „Roda”-féle vendéglő külön helyiségében e hó 27-én este 9 órakor tartja XXI. rendes évi közgyűlést. Tárgysorozat: A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. A választmány évi jelentése. A zárszámadások bemutatása és a felmentvény megadása. A művezetők jelentése. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. Az új választmány, valamint a szám és leltár vizsgáló bizottság megválasztása. Új rendes tagok felvétele. Esetleges indítványok. Azok az indítványok, amelyek a közgyűlés hatáskörébe tartoznak, 2 nappal a közgyűlés előtt a titkárnál nyújtandók be.

— **Szalónhajó szolgálat.** A Magyarhorát tengeri gőzhajózási társaság elhatározta, hogy az eddigi óránkénti szalónhajó szolgálatot Fiume és Abbázia közt, Lovranáig meghosszabbítja olyképen, hogy az említett járatok egyik része Fiuméből Abbázián át Lovranáig és vissza felé utazással egészítették ki. Az új szolgálat menetrendje március 8-án lépett életbe s a következő:

1. **Iudulás Fiuméből:** d. e. 7, 8, 9, 10 és 11 órakor, délben 12 és d. u. 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órakor.

2. **Abbáziából Lovranába:** d. e. 8.45, 9.45, 1.45 és 11.45-órákor, ugyszintén d. u. 2.45, 3.45, 4.45 és 5.45 órákor.

3. **Lovranából Abbázia és Fiume felé:** d. e. 9.30, 10.30, 11.30 és d. u. 2.30, 3.30, 4.30 és 6.30 órákor.

4. **Abbáziából Fiume felé:** d. e. 6.45, 8, 9, 10 és 11 órakor, délben 12 és d. u. 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órákor.

Ikában a hajók d. e. 9.05, 11.35 és d. u. 12.05, 2.35, 4.05 és 6.05 órákor fognak kikötni; ugyszintén a Fiuméből délben 12 és d. u. 6 órakor elinduló hajók Abbáziának érintése után **Voloskát** is fölkeresik, ezenkívül minden nap d. u. 1.45 órákor Voloskából Abbázián át Fiume felé indul egy hajójárat.

SZINHÁZ.

Jótekonycélú előadás Abbáziában.

Érdekes estéje volt szombton az abbáziai színháznak. *Galotry* igazgató kitünő ensembléje ugyanis erre az estére egy műkedvelő hölgyben: *Croci* Bona kisa szonyban, nyert egy újabb erősséget. *Croci* kisasszony (*Croci* Lucian közkedveltségnek örvendő fűrdőigazgató leánya) a „*Grille*” címszerepében aratott olyan nagy és meleg sikert, amilyenben műkedvelőknek alig van részük. A színházat az utolsó helyig megtöltő előkelő közönség méltányolta *Croci* kisasszony nagy tehetségét, bájos és közvetlen játékát és minden felvonás után többször a lámpák elé hivta. Tisztelői pedig teljesen kifosztották a Breisach-éle virágkereskedést, hogy virágadományokkal alhalmozák. A színészek, s különösen Hans Renner aki a darabot rendezte, szintén megkapták részüket a közönség elismeréséből.

Adorján Dezső.

— **A pozsony-fiumei szintársulat** most tartja utolsó előadásait a pozsonyi városi színházban. Legutóbb Hadrik Anna, a közönség kedveltdramái hősnője és Csiky László Berstein „Sámson” című drámájában Kende Paula pedig Molnár Ferenc „Ördög”-ében bucsuzott a pozsonyi közönségtől. Csiky László és Kende Paula véglégesen bucsuztak, mert a jövő szezonban már más társulatnál fognak működni. Kende Paula, mint értesülünk Makó Lajos szegedi társulatá-

nál kapott szerződést. Balla Kálmán egyébiránt teljesen ujjászervezi társulatát s fiumei szereplése alatt, a mely április 18-án kezdődik, már új tagjaival kezdi meg az előadások sorozatát. Ezek után méltán remélhetjük, hogy a fiumei közönségnek az idén jó előadásokban leszen része. Ballák e hó 31-én fejezik a pozsonyi színsvetont s ezután a német muzsa költözik a pozsonyi művészi hajlékba.

— **Magyar és lengyel operett-társulat** kezdi meg ma, csütörtökön este a De la Ville szálló éttermében fiumei szereplését. A társulat tíz tagból áll, akik között az egyik magyar komikus. A társulat családias műsort állított össze. Az előadás este 9 órákor kezdődik.

TÁVIRAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 26. A képviselőház mai ülésén Justh Gyula elnököl.

A bejelentések után átternek a házszabályrevízió részletes tárgyalására.

Az első szónok Mérey Lajos, aki a függetlenségi párt nevében előterjeszti ismert módosításait.

Ezután Nagy György beszél. Alig fog a beszédébe, az elnök figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál. Nagy György határozati javaslatot nyújt be, hogy a sürgősség csak egyes javaslatok általános vitája után mondható ki. Az új házszabályrevíziót nem veszi kötelezőnek magára nézve, mert ehhez a balpárt nem járult hozzá.

Az elnök erre megvonja tőle szót.

Ezután *Farkasházy* Zsigmond beszél. Az elnök háromszori rendreutasítás után megvonja tőle a szót. Nagy láрма kerakedik erre. Az elnök közben Lengyel Zoltán is rendreutasítja. Ezzel az ülés véget ért.

A velencei találkozó.

VELENCE, márc. 26. Viktor Emánuel olasz király, aki tegnap reggel érkezett Tittoni külügyminiszter kíséretében Velencébe, délelőtt 10 óra 45 perckor Brusati generális kíséretében gondolába szállt, hogy a vasuti állomásra menjen a német császár érkezését megvárni. A király gondoláját egész raj gondo'a és bárka vette körül, amelyekben a polgári és katonai hatóságok fejei foglaltak helyet. A Canal Granden végig mindenütt lelkes éljenzéssel kísérték a királyt. A vasuti állomáson a császárt hozó vonat érkezésénél jelen volt a király, Tittoni külügyminiszter, Fürstenberg herceg, Rekovszky utkos tanácsos német nagykövet és a katonai hatóságok fejei.

Mikor a német császár a vonatról leszállt az uralkodók üdvözölték egymást. Ezután gondolába szálltak. A Grand Canalen végig minden ablakból üdvözölték a császári párt a német kolónia hölgyei már az állomáson egész virágözönnel arasztották el német uralkodó párt.

A királyi palotában ünnepi fogadtatás volt. Közben a „Hohenzollern” yachton felhangzott az üdvölvés. Az arzenálban épített új tengeralatti hajót, az „Otaria”-t a császári pár és a király jelenlétében ezuttal bocsátották vízre. A király ma éjjel utazik el, míg a császári pár péntek estéig marad Velencében, azután Kortuba utazik, ahol május 6-ig marad. A találkozóznak fontos politikai jelentősége van, mert az olasz lapok szerint a Balkán ügyeket fogják megbeszélni. Velence városa zsufolva van idegenekkel és ugy a Canale Grande, mint a Márkustér, valamint a csatornában horgonyzó német és olasz hajók lobogódiszben pompáznak.

Rakodczay és Josipovich Bécsben.

BÉCS, márc. 26. Rakodczay Sándor volt horvát bán és Josipovich Géza horvát miniszter ideérkeztek. A volt bán mint a hétszemélyes tabla elnöke Schönbrunnban a királynál tiszteletgett.

Államrendőrség Zágrábban.

ZÁGRÁB, márc. 26. A zágrábi alpolgármester *Cudaj* bejelentette, hogy szükségessé vált a rendőrség létszámának felemelése és az államrendőrség életbeléptetése.

Viszály a Starcsevics pártban.

ZÁGRÁB, márc. 26. A Starcsevics pártban viszályokás tört ki. Nyílt titok, hogy Starcsevics Mile és Frank nem érintkeznek többé.

Khuen kegyeltje.

ZÁGRÁB, márc. 26. Khuen gróf híres pártfogója Mocsvanszky előléptetés előtt áll. Allítólag Budapesten a pénzügyminisztériumban magas állást fog betölteni.

Ujabb ösztöndíjmegvonás a horvát egyetemen.

ZÁGRÁB, márc. 26. Rauch báró bán folytatja tevékenységét az egyetemi ifjak megrendszabályozása körül s ujabban Ljubinkovics Miklós bölcsész-elhallgató hatszáz koronás ösztöndíját megvonta.

A német császár és az anarkisták.

ROMA, márc. 26. Korfuban Vilmos császárék fogadására készülnek. Természetes, hogy ilyen alkalommal az anarkista-rémek látása sem maradhat el. Egy korfui lap Patrasból, az anarkisták fészkeiből kibocsátott fenyegető hírt közöl, hogy Santeban, egy partihajón *anarkisták lartóztattak le*, aki utban volt Korfu felé *bombával följegyverkezve*. A korfui prefektus azonban cáfol. Azt mondja, hogy a hír csak egy diák öngyilkossági kísérlete miatt támadt. De azért a prefektus az atheni rendőrség segítségével nagy biztonsági szolgálatot tervezett.

A macedonai reform.

LONDON, márc. 26. Az angol kormány macedonai reklamációjáról a „Times” ma azt írja, hogy az a fogadás, amelyben a javaslat a hatalmaknál részeseül, egy csöppet sem biztató. A „Times” ismerteti a hatalmaknak s különösen Oroszországnak és Magyarországnak Ausztriának az angol javaslat ellen való állásfoglalását és dialektikai játéknak mondja azt az argumentumot, amely szerint az angol kormány javaslatai azért nem valósíthatók meg, mert a hatalmak együttesen garantálták Törökország területi épségét. A „Times” végül azzal vigasztalódik, hogy Sir Edward Grey javaslatának mégis megvolt legalább az az egy eredménye, hogy *Európa föltárazta álmából és közelebbé figyelmeztette*. A „Times” reméli, hogy nem fog sikerülni, hogy a javaslatot egyszerűen félrelökjék s önmagával üdvözli az angol külügyi hivatalnak azt a kijelentését, hogy *az angol kormány nem vonta vissza javaslatait* s hogy ezek még mindig napirenden vannak.

Lueger meggyógyult.

BÉCS, márc. 26. Lueger felgyógyult és a jövő kedden haza érkezik. Valószínű, hogy a polgármester még egy ideig kimélni fogja magát és egyelőre nem veszi át hivatalának vezetését.

Az orosz tengerészet.

Szentpétervár, márc. 26. Az orosz tengerészet újjászervezésére vonatkozó javaslat, mint Pétervárról jelentik, már elkészült. Az újjászervezés a következőképpen fog megvalósulni: A tisztán katonai ügyeket elváltatják az adminisztrációs ügyektől, azaz a tengerészeti minisztériumtól. Teremtnek egy egész új szervezetet, egy vezérkart, amely megfelel a német tengerészet vezérkarainak; e vezérkar egyenesen a cárnak lgsz alávetve, míg az ugynevezett tengerészeti főörzs továbbra is a tengerészeti miniszter fenhatósága alatt marad. Háboru idejére egy külön főparancsnokot neveznek ki a flotta számára, aki közvetlenül a cár alárendeltje lesz és felelős a flotta harcképességéért. Ez az újjászervező javaslat, amelyet oly régen kívántak már az összes tengerészeti főtisztok, általános tetszéssel találkozott.

Az amerikai flotta Kinában.

Washington, márc. 26. Az Egyesült Államok kormánya elfogadta a kínai kormány meghívását, hogy az amerikai flotta látogassa meg Kínát. Együttal elhatározta a kabinet, hogy újabb meghívásokat nem fog elfogadni.

Indiaiak és angolok.

LONDON, márc. 26. A „Times”-nek jelentik Vaukuverből: Mult vasárnap három-négyszáz indiai gyűlést tartott, amelyre fehéreket nem bocsátottak be. A gyűlés résztvevői az indiai államtitkarnak táviratot küldtek, amelyben tiltakoztak az ellen, hogy az indiai munkásokat Karadából kizárták. Azt mondták továbbá táviratukban, hogy a brit alattvalók az egész birodalomban megkövetelik a kormány oltalmát s ha a kormány az ő érdekeiket nem védelmezi meg, akkor indiai testvéreik maguk fognak oltalmukról gondoskodni.

Olvassóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hírlapelárusító üzletben, Vincenzo de Domini-utca. — Az Ivancich-féle hírlapelárusító üzletben. — A m. kir. dohánynagyfőzsdében, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likörüzetében, Deak Corso. — Trbojević G. papirkereskedésében Via del Molo. Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadóhivatalunkban.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.
Szerkesztő: Fodor Oszkar.

A szamárköhögést

a gyermekek ezen ismert rémét a SCOTT-féle Emulsio minden esetben sikeresen gyógyítja. A SCOTT-féle Emulsio a legjobb szer gyenge, beteges gyermekek gyógyítására, kiknek gyorsan visszaadja rózsás kerek arcukat Rendkívüli győgsikere és erősítő hatása abban leli magyarázatát, hogy a legjobb, legtisztább és leghatásosabb anyagokból állítják össze, melyek a SCOTT-féle eljárás folytán izletes, könnyen emészthető Emuls óvá válnak.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer vedjéset — a halaszat — „Tűk figyelemre, venné.”

SCOTT-féle Emulsio

felnötteknek s agognak ép oly jó és hatásos, mint gyermekeknek. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér. Kapható a g. ógyszertárakban.

Rauschel Ferenc

első fiumei kézmű- és divatáruháza a Corsón levő nagyarányu árutermeit szives figyelmébe ajánlja ugy a helybeli közönségnek mint a Fiumében és környékén időző idegeneknek.

Elsőrangú divatszabászat
Himmel Ferdinánd Fiume
Via Adria I. sz. Zmaics-ház.
KÉSZIT:
Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat.
Mérésékelt árak. ● Kifogástalan szabás.

Kiadó lakás

Susákon, 135 hsz. (Prelaz, Descovich-ház), egész I. emelet, április 1-től. 4 szoba, 2 konyha, 2 előszoba, 1 cseléd-szoba, balkon a tengerre, stb. Használható két kis lakásnak is. Kérdezősködhetni a házban, vagy a susáki kir. erdőhivatalban (Školjska-ulica 63. Fremont ház) Kacsanovszky I. kir. főerdésznel.

HORVÁTHNÉ NAGY AMÁLIA

az Ürményi téren a városi színházzal szemben levő a Virágcsokorhoz címzett vendéglője

éttermét megnyitotta

Magyar konyha. — Kitünő borok.
Kőbányai Polgári Sör.

Első fiumei magyar úri és női borbély és fodrász terme az Adria palotában.

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲
különbejáratu női
fodrászteremmel

végez hajmosást, andolirozást mindenemű divatos fésülést és hajmunkát, maniküre és pediküre munkát az üzletben és házhöz járva jutányos áron.

Egy hajmosás 2 kor.

▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼

MAGYAR VENDÉGLŐ

Fiume, Riva Szapary, az Adria palota mellett.
Egyedüli magyar étterem.

Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitünő villás reggeli.

Mérésékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Virágkedvelő urak és hölgyek figyelmébe ajánlja új virágkereskedését

Kovács Teréz

FIUME, Corsia Deak 30 sz.
(Ossoinack-ház) a kapubejáratában.

Árlejtési hirdetmény.

A fiumei kikötőben a punto-franco és a pályaudvar között fekvő főközlekedési út kövezetének helyreállítása körül végzendő munkálatokra a m. kir. tengerészeti hatóság 1908 évi április hó 24-én déli 12 órakor műszaki osztályánál zárt ajánlati versenytárgyalást tart.

Az ajánlatra vonatkozó nyomtatványok a hatóság segédhivatalánál 1 kor. 20 fillérért vagy megfelelő értékű levélbélyegek beküldése ellenében kaphatók.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak
részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyvár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör.
A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

CRNKOVIC

szálloda, penzió és kávéház.

CIRKVENICA.

A fürdő központján, közvetlen a tengerpart mentén, a mólótól 2 pezcnyire.

Kitűnő magyar és német konyha.

Kitűntetve a német orvos kongresszus által.

Eredeti magyar és német fajborok valamint Müncheni és Pilseni sörök.

Utazóknak és kirándulóknak kiválóan alkalmas hely.

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Tulajdonos: CRNKOVIC JÓZSEF.

Naponta friss!

Naponta friss!

Az új

HUSCSARNOKBAN

a legjobb minőségű és naponta friss

Marha-, Borju- és Sertéshus kapható
meglepő olcsó árban.

Ne mulassza el megtekinteni és egy próbavásárlást tenni az új

HUSCSARNOKBAN

Piazza Ürményi 1. számú vásárcsarnok 24-26. számú rekesz.

Kívánatra házhoz is küldjük a húst!

Kitűnő tisztelettel

REICH TESTVÉREK.

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrassy, — Telefon 121. sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda a villamos vasút mentén. Villamos világítás, lift, fürdőszobák stb. stb.

Table D'Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

Urános-kétkő pasztillák,

liszt, fűszer, hüvelyesek

és kókuszszir elarusítása.

Weisz Ignác

1. sz. régi vásárcsarnok.

Bors, fahéj és egyéb fűszerek

a vevő előtt daráltatnak le.

Női kalapok

Legújabb divatu modellek és formák.

Átalakítások a legizlésebb kivitelben eszközöltetnek.

Jutányos árak!

WEISZ FANNY

Via Andrassy 13. FIUME Via Andrassy 13.

Vas- és érczárú-üzlet

Simper János

Fiume, Via Governo 20.

Telefon 402.

Kályhák, sparherdek, kályhavédők, széntartók stb. nagy raktára.

Különlegességek

konyhaedényekben.

FABBRO GIUSEPPE

Via Governo — FIUME — (Corso)

Késes és köszörüs

dus raktárral a legjobb minőségű késárukban és mindennemű vágószerszámban.

Nikkelezés és villanyerőre berendezett műhely.

Cinematograf „EDISON”

Mozgófénykép-terem

VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtekélyesebb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes üléssekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók apénztárnál.

A „De la Ville”

kávéházban

ma és minden este

BARCA JENŐ

jeles kaposvári cigány zenekara

hangversenyez.

Használt és új

zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányú új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.

Telefon 226. sz.

Schenk Lajos

férfiszabó üzlete.

FIUME, Corso 7. sz. II. em.

Készít a legfinomabb angol és francia szövetekből a legkényesebb igényeknek megfelelő divatos öltönyöket és felső kabátokat mérsékelt áron.

Nagy raktár hely- és külföldi szöveteiben.

KIALÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIDŐ VÁLLALAT.

A „Pannonia”

kávéházban

FIUME, Piazza Zichy

ma és minden este Somogyi László cimbalomművész és Kovacs József primás

hangversenye.

A helybeli és az átutazó magyarság szíves figyelmébe.

Magyar kiszolgálás.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzappanok, az összes ásványvíz, toalett-cikkek és szépítőszerek, stb.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte

Via Alessandrina 3. Kezdetre 9 órakor.

HIMMEL FERDINAND

FIUME

elsőrangú divatszabászata márczius elsejétől

Via Fiumara 2. szám. II. em.

alatt van.

Potosnyak E.

FIUME, Corsia Deák 38 I. em.

elválal zongora-javításokat hangzolásokat mérsekkelt áron.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2% netto kamatot

térít meg feleinek.

A járadékot a bank önmaga viseli.

ELSŐRANGU

NŐI DIVAT-TEREM

MAISON ROSA

VIA GOVERNO 9.

Dr. Vio-féle ház, az Adria kávéház felett.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME